

**Puskás Ferenc Labdarugó
Akadémia Kollégium
Pedagógiai Programja**

2015.

INTÉZMÉNY ADATOK

Neve:	Puskás Ferenc Labdarugó Akadémia Kollégium
Alapítója:	A Felcsúti Utánpótlás Neveléséért Alapítvány
Alapításának éve:	2006
Székhelye:	8086 Felcsút, Fő utca 174.
Felügyeleti szerv:	Fejér Megyei Kormányhivatal
Működési területe:	országos
Jogállása:	önálló jogi személy
Alaptevékenységei:	kollégiumi ellátás

A kollégiumi ellátásban résztvevők köre: 12-19 éves fiú korosztály

TARTALOMJEGYZÉK

1.	<i>BEVEZETÉS</i>	4
2.	<i>A KOLLÉGIUMI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI</i> 5	
3.	<i>KIEMELT PEDAGÓGIAI ELVEINK: A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEIT</i>	6
4.	<i>HELYZETELEMZÉS, MŰKÖDÉSI JELLEMZŐK</i>	6
5.	<i>A KOLLÉGIUMI NEVELÉSÜNK CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE</i>	9
6.	<i>A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK</i>	14
7.	<i>A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGRENSZER, A CSOPORTVEZETŐ FOGLALKOZÁSOK PROGRAMJA</i>	14
8.	<i>A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKNAK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÓ, TEHETSÉGGONDOZÓ, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK TERVE</i>	15
9.	<i>A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI</i>	18
10.	<i>A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE</i>	19
11.	<i>A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉG</i>	19
12.	<i>AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI</i>	20
13.	<i>EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM, ELVEINK</i>	21
14.	<i>A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI KÉRDÉSEK</i>	22
15.	<i>A PEDAGÓGUSSAL SZEMBEN TÁMASZTOTT ELVÁRÁSOK</i>	25
	.....	65

1. BEVEZETÉS

1. 1. Jogi és szakmai követelmények

A jelen pedagógiai program elkészítésekor figyelembe vett jogszabályok:

- **2011. évi CXC. törvény** (Köznevelési tv.)
- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** (működés)
- **59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet** (Alapprogram)
- **326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet**

1. 2. A kollégium alapítása

A jó kollégium nem csupán az a hely ahol csak a közösségi életre nevelnek, hanem ahol észrevétlenül rávezetik a benne élőket a társadalmi együttélés szabályaira.

Legjobb úton halad a kollégium akkor, ha diákjai otthonuknak érzik ezt a helyet, s a benne eltöltött éveket pedig vonzóznak, izgalmasnak, élményszerűnek és tartalomban gazdagnak élik meg, amire egész életükben emlékeznek majd.

Ezek a gondolatok vezérelték 2006-ban a FELCSÚTI UTÁNPÓTLÁS NEVELÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNYT, amikor létrehozta a FELCSÚTI LABDARUGÓ UTÁNPÓTLÁS KOLLÉGIUMOT.

Az elkövetkező évek során az intézményt az alapítvány olyan 12-19 éves fiúkkal kívánja benépesíteni, akiknek életük eddigi szakaszában is szerves része volt a sport, és elhivatottságot éreznek a labdarúgás iránt, valamint felnőtt korukban ezen a területen kívánnak tevékenykedni.

Az alapítvány a kollégium működtetéséhez, kialakítani kívánt szellemiségéhez mottójául az alábbi gondolatot választotta:

*“Tisztességes vagy te, Sport
Ha tőled jó igaz kincs a dicséret,
Mert csak derék munkával nyerhető.
A versengésnek görbe útján
S hitvány fogadások sorsa büntetés.
És megvetéssel sújtanak, aki
a pálmát álnok csellel küzdené ki.”*

(Pierre de Coubertin: Óda a Sporthoz)

-részlet-

2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

Célunk, hogy diákjaink életében, választásaiban a pozitív gondolkodás és jövőkép legyen az uralkodó. A testi-lelki harmónia érdekében fontosnak tartjuk a sport iránti nyitottságot. Foglalkozásainkon vezető szerepet kell hogy kapjon a testi erőnlét, a szellemi harmónia mellett a helyes önértékelés megléte is.

- minden gyerekhez egyéni út vezet, amelyen közelebb kerülünk a személyiségéhez,
- mindent megteszünk, hogy egészséges, önmagukban bízó, közösségben élni tudó és azért tenni is akaró, alkalmazkodó, képességeiknek és adottságaiknak megfelelően teljesítő, művelt tanulókat bocsássunk ki kollégiumunk kapuján,
- a labdarúgás területén minden diákunk képességeinek megfelelően tudásának legjavát adhassa

2.1. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elveit,

A tanulók életrendjét is meghatározó pedagógiai elveink a **2011. évi CXC. Köznevelési Törvényben** és az **59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendeletben** (Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában) leírtakon, valamint a sportban alkalmazott pedagógiai értékeken kell hogy alapuljon. Értékrendünket és pedagógiai alapelveinket, illetve azok gyakorlati érvényesülését belső szakmai elképzeléseink a folyamatos konzultációk alakítják és csiszolják.

Kiemelten fontosnak tartott alapértékek

- önállóság
- együttműködés
- nyitottság
- sokszínűség
- humanizmus
- esélyegyenlőség
- közösség
- türelmesség
- személyiség
- szakszerűség
- korrektség
- tisztelet
- munka
- empátia

3. KIEMELT PEDAGÓGIAI ELVEINK: A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEIT

Területek	Alkalmazott elveink
A tanulók életrendjének szervezési elvei	szakszerűség, rendezettség, következetesség, tapintat, zavartalanság, az egyéni teherbíró képesség figyelembe vétele, bizalom
A tanulók tanulásának szervezési elvei	szakszerűség, rendszeresség, következetesség, tapintat, motiváció, az egyéni sajátosságok figyelembe vétele, felelősség, építés a tanulói önállóságra
A tanulók szabadidejének szervezési elvei	szakszerűség, komplexitás, világnézeti semlegesség, építés a tanuló öntevékenységére, az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembe vétele, bizalom
A tanulók fejlődését segítő tevékenységek elvei	szakszerűség, következetesség, az egyéni és életkori adottságok figyelembe vétele, rendszeresség és fokozatosság, empátia, motiváció, szeretet, konstruktív partnerség
A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenységek elvei	szakszerűség, egyéni adottságok figyelembe vétele, motiváció, konkrétumok és absztrakciók, felelősség
A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenységek elvei	egyéni adottságok figyelembe vétele, rendszeresség, fokozatosság, motiváció.
A pályaválasztást, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elveit.	A maga szerepében mindenki hasznos lehet Önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás az életpályák módosíthatók

4. HELYZETELEMZÉS, MŰKÖDÉSI JELLEMZŐK

A működés belső feltételrendszere - adottságai

Tárgyi feltételek:

Kiváló környezetben működik a kollégium. A lakhatási feltételek, a tanulás feltételei, a szabadidő hasznos eltöltésének feltételei, valamint a sportolás, a labdarúgóképzés minden ismert feltételrendszere rendelkezésre áll.

Az épület adottságai

A kollégium 2006-ban egy már meglévő épületből került kialakításra, figyelembe véve az előírási követelményeket.

Belső helyiségek megoszlása:

A helyiség megnevezése	A helyiség száma /db.
Hálószoza (2-3-4 ágyasak) (a 2 ágyasak WC, zuhanyzóval ellátott)	23
Közös fürdő, (fürdők a szobákban)	1 (13)
WC (WC-k a szobákban)	1 (13)
Étkező / társalkodó	1
Tálaló	1
Számítógép szoba	1
Klub (TV), oktató-terem,	1
Könyvtárszoza	1
Betegkülönítő	1
Orvosi szoba	1
Intézményvezetői szoba	1
Nevelőtestületi szoba	1
Vizes blokk + WC (alkalmazottak számára)	1
Takarító eszközök számára kialakított tároló	1
Ágyneműs	1

A kollégium jelenleg 100 diák befogadására alkalmas. A földszintes épületben 2-3-4 ágyas szobák kialakítására került sor. Az épület körül zöldterület - park található, amely kitérő hely a gyerekek pihenésére.

A kollégiumban lakó diákok számára a sportoláshoz az alábbi feltételek állnak rendelkezésre:

Infrastrukturális feltételek	Sporteszközök	
9 db. futballpálya: <ul style="list-style-type: none"> • 4 műfüves • 5 füves sportpálya 	Megfelelő sportruházat: <ul style="list-style-type: none"> • Edző felszerelés • Mérkőzés felszerelés 	Minden tanuló részére.

	• Jelző trikó	
Öltöző, zuhanyzó, WC	Jelzőbója	100 db
Pihenőszoba	Jelzőkarók	20 db
Park	Labdák	100 db

A sportoláshoz szükséges feltételrendszer a kollégium rendelkezésére áll

Személyi feltételek:

Felsőfokon képzett pedagógiai és edzői környezet biztosítja a tanulók komplex nevelését, sportolói képzését.

Pedagógusok

Az intézmény mindenkorai tanulólétszámának és összetételének megfelelő tantestületi létszámról a fenntartó folyamatosan gondoskodik.

A pedagógiai munkát segítő

A kollégium a tanulási segítségnyújtása mellett fő célként kezeli a labdarúgó tehetségek képzését. Ehhez folyamatos humán erőforrást biztosít az ifjúság sportnevelésében jártas edzők személyében. Ezek a foglalkozások szervesen beépülnek a kollégium pedagógiai tevékenységrendszerébe.

A logisztikai részleghez tartozó területek:

- Élelmezés (reggeli, vacsora tálalása): 5 fő
- Karbantartás (megbízás alapján): 1 fő
- Takarító: megbízás alapján

Tanulói összetétel:

Életkor szerinti alakulás: A tanulók korosztálya: 12-19 évesekig terjedő fiúk.
Létszám: 100 fő

Beiskolázási területünk:

Jelenleg Dunántúl, későbbiekben az egész ország területére ki kívánjuk terjeszteni. Ennek részletes tervét a kollégium későbbiekben kívánja kidolgozni.

Bázisiskoláknak tekintjük:

Letenyey Lajos Szakközépiskola és Szakiskola Felcsút,
8086, Felcsút, Fő u. 191.

Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium és Egyházzenei Szakközépiskola,
2100 Gödöllő, Egyetem tér 16.

Endresz György Általános Iskola, 8086 , Felcsút, Fő u. 140.

Kollégiumi jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételei

A szülők, tanulók tájékoztatásának lehetőségei:

A kollégiumba való jelentkezés időpontja megegyezik a középiskolai felvételik időtartamával. Az érdeklődők tájékoztatása az alábbiak szerint történhet:

- Bázisiskola – a jelentkezett tanulók szüleinek írásos értesítése,
- A felvételi időszakot megelőzően napi, heti rendszerességgel megjelent újságokban való hirdetés,
- Középiskolákba eljuttatott tájékoztatók,
- Nyílt napok, foglalkozások szervezése az érdeklődők számára.
- Személyes kapcsolatfelvétel (találkozás, levél útján).

A kollégiumi jogviszony létesítésének feltételei:

- Sikeres középiskolai felvételi, illetve igazolt tanulói jogviszony
- Szülői beleegyezés,
- Sportbeli alkalmasság.

Kollégiumi jogviszonyt externátusi minőségben is létesítünk, amennyiben helyhiány miatt el kell utasítani az érintett tanulót. Ebben az esetben a szállásról gondoskodunk. Magántanuló is létesíthet kollégiumi jogviszonyt.

A kollégiumi jogviszony fenntartásának feltételei:

- Sikeres középiskolai tanulmányok,
- Sportban való megfelelő teljesítmény elérése,
- A kollégium szabályzataiban foglaltak betartása.

A kollégium nyitva tartásának rendje

- Hétfőtől péntekig 24 órás ellátást biztosít.
- Péntek délután – vasárnap estig: az ellátás szünetel, kivételt képez versenyek esetén, illetve szülői kérésre.
- Az intézmény minden állami ünnepen zárva tart, kivéve szülői kérésre.
- A mindennapi teendők részletes megjelölését és a hozzá kapcsolódó felelősök kijelölését a kollégium házirendjébe kívánjuk meghatározni.
- Az éjszakai és a hétvégi ügyelet a jogszabályok szerinti módon történik.
- Az aktív sportolás szakmai képzési terv alapján történik.
- A másnapi felkészülést szolgáló foglalkozásokra fordított órakeretet és megoszlását az éves munkaterv tartalmazza.
- A kulturális és sportprogramokra a lehetőséghez igazodva hét közben, vagy hétvégén visszük diákjainkat. Az egyéni foglalkozásokra (tanulástámogatás, személyiségfejlesztés, személyes problémák megbeszélése) és a szabadidős tevékenységre a tanulási időn kívül kerül sor.

5. A KOLLÉGIUMI NEVELÉSÜNK CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE

A tanulóink szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres, labdarúgás-központú életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a Labdarúgó Akadémia sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégium – céljai elérése érdekében – személyiségközpontú környezetet alakít ki, és sportolói szemléletű tevékenységrendszert működtet az alábbiak figyelembevételével:

- az Alaptörvényben biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a Nat és az Alapprogram által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülőkkel, az intézmény környezetében levő sport, társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi tantestület, az edzők, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; sportközpontú szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- az integrált nevelés megvalósítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;
- az egyéni- és életkori sajátosságok figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A kollégiumi nevelésünk feladatai

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

A kollégium - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához, valamint élsportolóvá válásához szükséges kollégiumi, sportkollégiumi feltételeket.

A kollégiumi nevelés feladata különösen, hogy az élsportolóvá nevelés mellett az alábbi területeken is eredményeket érjen el.

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelésünk feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi környezetben az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumunk gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a sportolással egyenrangúan a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium

megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat.-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus környezetet biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi

nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A kollégiumunk szerepe kettős:

1. *szociális és pedagógiai funkciójú nevelési oktatási intézmény:* amely igyekszik a távollévő család helyett biztonságot, a sportoláshoz és a tanulmányokhoz megfelelő feltételeket és támogatást nyújtani.
2. *a sportban, elsődlegesen a labdarúgás területén elsajátítandó tudás megszerzéséhez való segítségnyújtás:* a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező szakemberek megléte valamint az ehhez kapcsolódó technikai feltételek megteremtése.

6. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Szociális ellátás

Az elsődleges tájékozódás alapján az ellátásra kerülő diákoknak kb. 50%-ánál megállapítható a rosszabb szociális háttér. A hátrányos helyzetű tanulók támogatását kiemelten kezeli az alapítvány, amelynek célja a diákok sportolási és továbbtanulási esélyeinek növelése.

A rászoruló diákok szociális hátrányának csökkentésére az alapítvány saját „szociális hálót” működtet. Költségcsökkentéssel támogatja: szállásdíjat, a középiskola és kollégium közötti utaztatást, sport ruházatot, ingyenes edzéseket, sportpálya használatát, stb.

Egészségügyi ellátás

A jó egészségügyi ellátás szerves része a környezeti higiénia megteremtése. Ennek érdekében a közös helyiségeket folyamatosan takarítjuk, a hálószobákban pedig havonta egyszer fertőtlenítő takarítást végeztetünk. Szükség esetén általános rovarirtást rendelünk meg a szolgáltatótól.

A kollégiumban a Budai Egészségközpont orvosai látják el a sportorvosi feladatokat.

Szükség esetén a község körzeti orvosa végzi az egészségügyi szolgáltatást.

Tanulói megbetegedés esetén elkülönítő szoba áll rendelkezésre a biztonságos és nyugodt gyógyuláshoz.

A tanuló sérülése és betegsége esetén a szülőt (törvényes képviselőt), valamint a középiskolát értesítjük.

7. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGRENDSZER, A CSOPORTVEZETŐ FOGLALKOZÁSOK PROGRAMJA

A kollégiumi foglalkozások, így a csoportfoglalkozások időtartama is 45 perc. A tanulók foglalkozásokra történő beosztásáról a csoportvezető tanár dönt.

Élve az Alapprogram biztosította lehetőséggel, a tematikus foglalkozásokat a heti rendszerességgel tartott csoportvezetői foglalkozásokba integráljuk.

A kollégium csoportonként heti 24 óra foglalkozást szervez, melyek közül a tematizálhatók tartalma az éves intézményi tervben kerül meghatározásra.

A többi, tartalmában nem tervezhető foglalkozás a tehetséggondozás, tantárgyi felzárkóztatás, valamint a szabadidős programok.

A kollégiumi tematikus foglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

8. A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKNAK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÓ, TEHETSÉGGONDOZÓ, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK TERVE

A labdarúgásban tehetséges tanulók között vannak olyanok, akik valamilyen szempontból hátrányos helyzetűeknek minősülnek. vagy szociális, vagy mentális hátrány esetén is az egyéni adottságok figyelembe vétele, a rendszeresség, a fokozatosság, a motiváció dominál a velük történő foglalkozások tervezésénél, megvalósításánál.

Velük és a tehetséges tanulókkal való foglalkozást is a szakszerűség, az egyéni adottságok figyelembe vétele, a motiváció, a felelősség jellemzi.

A kollégiumban folyó pedagógiai munka kiemelten igyekszik biztosítani a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes nevelését, oktatását.

A szociális hátrányaik kompenzálására, az esélyegyenlőségük előmozdítására tett intézkedések, bevezetett gyakorlatok:

- gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusi tevékenység/feladatok delegálása a csoportvezető nevelőtanárok számára,
- a HH/HHH/SNI tanulókkal kapcsolatos adatkezelés, nyomon követés, a közoktatásból való lemorzsolódás lehetőség szerinti csökkentése érdekében,
- jó gyakorlat átvétele egy, a hátrányos helyzetű tanulók oktatásában, nevelésében már komoly tapasztalatokkal rendelkező kollégiumi partnertől,
- étkezési támogatás,
- szociális támogatás
- egyéni fejlesztési tervek kidolgozása,
- felzárkóztató szaktárgyi és egyéb ismeretterjesztő foglalkozások,
- kapcsolattartás az iskolával, szülőkkel, edzőkkel

A kollégium nevelési, szocializációs gyakorlatára jellemző, hogy az intézmény egyre jelentősebb mértékben végez korszerű, befogadó (inkluzív) pedagógiai tevékenységet, differenciáló, fejlesztő tevékenységet. A kollégium pedagógiai légköre, közösségi élete jónak mondható.

Az esélyegyenlőség problematikáját érintő nevelési és oktatási problémák, nehézségek, területek, melyekre az alábbi megoldásokat, válaszokat kívánjuk érvényre juttatni:

- az eltérő szokásoktól, normáktól való különbözőség közösségi szintű kezelése,
- gyenge családi motivációs hatás, a tanulás iránt motiválatlan tanulók aktivitásának fokozása,
- a tudás elfogadott értéként való megjelenítése,
- megfelelő szintű kommunikációs csatorna létrejöttének hézagossága a kollégiumi csoportvezető tanárok és a szülők között,
- együttes fellépés a negatív diszkrimináció mindennemű megnyilvánulási formája ellen,
- a közösségi szerepvállalás fontossága, annak hatása a zökkenőmentes társadalmi integrációra,
- meghatározott szabályok és életrend szerinti életforma; a közösségi szabályok elfogadása, tiszteletben tartása, a törvénytisztelő állampolgári magatartás előtérbe helyezése,
- közösségi életterek a sikeres szocializáció érdekében (közösségi csoportfoglalkozások, sportfoglalkozások, szakkörök, kollégiumi napok, közös étkezések stb.).

Tehetséggondozás

A kollégiumi foglalkozási struktúra a felzárkóztatáshoz hasonlóan komoly lehetőségeket hordoz magában a tehetséggondozás területén is. E tevékenységi területen is jelentős hatékonyságot biztosít az iskolai órarendi keretektől és a tantárgyi tantervektől, tanmenetektől függetlenebb foglalkozásszervezési lehetőség. Ugyanakkor a tanulói motiváció ezen a téren viszonylag kisebb jelentőséggel bír, mert a szigorúan

önkéntes jelentkezésen alapuló csoportalakítás, és a sikerélmény ezt rendszerint hozza magával.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenységek és felelősségi körök:

- Valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása (csoportvezetők, foglalkozásvezető tanár).
- Megfelelő szilenciumon kívüli szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára (foglalkozásvezető tanár).
- Egyéni foglalkozás (eseti órákban, foglalkozásvezető tanár).
- Kapcsolattartás az iskolával a tehetséggondozási folyamatban (foglalkozásvezető tanár, csoportvezető).
- A tudatos önfejlődés elősegítése.

Általában gondoskodunk az alábbiakról:

A kollégiumban a tehetséges és a fejlesztésre szorulókat felfedezése és fejlesztése, majd a velük való foglalkozás kiemelt szerepet kell hogy kapjon.

A sport területén is a fejlesztő munkát erősen meghatározza, hogy csak a kimagaslóan jó képességűeket, vagy az átlagot kevésbé meghaladókat is tehetségesnek tekintjük-e. Az év eleji felmérés alapján a csoportra valamint az egyénre megfelelő edzésterv kidolgozása lesz a garancia arra, hogy a tanulók adottságaikhoz mérten a legjobb képzést kapják. Ezt a kollégiumban oktató tanárok, edzők végzik el.

Módszerek, eljárások

A programunk a foglalkozások során olyan differenciált követelményszintet kíván támasztani minden egyes diák elé, aminek teljesítéséhez értelmi, testi-erőnléti és akarati képességeiket is mozgósítaniuk kell. Ennek mind a tehetséggondozás, mind pedig a személyiségfejlesztés szempontjából erős hatása van.

A tehetséggondozásban, a tág értelemben vett „tudást növelő fejlesztő” eljárások, foglalkozások hatékonyságát nagymértékben befolyásolja a hozzájuk kapcsolódó értékelési rendszer is.

A nyugodt tanulás biztosításának érdekében a tanulók a másnapi felkészülésükhöz a társalgó néven kialakításra került helyiséget vehetik igénybe. A tanulás teljes időtartama alatt a kollégium felügyelő tanárt biztosít, aki egyben segítséget nyújt a tanítási órákra való felkészülésben is.

A kollégiumban a számítógépterem egy részében kialakításra kerül egy könyvtár rész is, amely kiemelt szerepet tölt be a tanulás segítésében. A könyvtári állomány folyamatos növelése szerepel a kollégiumi fejlesztési koncepciójában. Igény szerint a tanulók beiratkozhatnak a községi könyvtárba is.

A sport, mint a kollégiumi tehetségfejlesztés meghatározó része

A kollégium egyik alapfeladata a tanulók sportolásának támogatása. A foglalkozások rendszerébe a mindenkori éves munkaterv szerint a sporttevékenységet gondosan, szakdedzők irányítása mellett, külön program alapján megszervezzük. A

kollégiumban folyó sporttevékenységek végzéséhez elengedhetetlen feltétel e szakmai program.

9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Módszerek:

- projektciklus intézményi foglalkozásrendbe való beültetése,
- élménypedagógia,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, prezentáláshoz kapcsolódóan,
- egyes kollégiumfejlesztési területek, valamint a tematikus tanórai témák sajátosságaiból adódó csoportbontás, csoportmunka alkalmazása,
- szükség esetén differenciált kollégiumi foglalkozások szervezése
- közösségépítő foglalkozások

Eszközök:

- a sport, mint a csapatépítés egyik hatékony eszköze
- kompetencia alapú oktatás (szociális – életviteli - környezeti, valamint életpálya-építési)
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi foglalkozásokra adaptált tevékenységközpontú foglalkozás előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- tanulói kompetenciákat fejlesztő tanulási technikák és tanárt, tanulót egyaránt fejlesztő kompetencia alapú oktatási módszerek fokozatos intézményi elterjesztése, fejlesztése, meghonosítása (amely nem zárja ki automatikusan a frontális módszer alkalmazását),
- a tanulóknak biztosított egyéni törődés lehetősége a csoportvezető tanárok vezetésével,
- IKT eszközök sokoldalú intézményi alkalmazása,
- környezetvédelmi oktatási program kollégiumi alkalmazása, mint önálló intézményi innováció,
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára.

Szabadidős tevékenységek, művelődési és sportolási tevékenységek

Célja, hogy a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá a tanulóknak legyen igényük arra, hogy szabadidejüket kulturált és egészséges módon töltsék el.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra való nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti

környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése.

A szabadidő hasznos kitöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati programlehetőségek:

- Intézményünk kiemelt feladata a sportolás szervezése.
- hobbi tevékenységek
- diák-önkormányzati programok

10. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

A kollégium viszonylag új létesítmény, így kevés „hagyománnyal” rendelkezik, azonban különböző színvonalas és színes programok szervezésével folyamatosan alakítjuk ezt az arculatot. A kollégium nevelőiben és tanulóiban bizonyosan meg lesz az a közös igény, és néhány év múlva elmondhatják, hogy a programok szervezésének nagy része már hagyományörzés része.

Rendezvényeink

- megemlékezések nemzeti ünnepeinkről,
- gólyatábor, elsősök fogadása,
- sportversenyek,
- Mikulás ünnepség,
- karácsonyi ünnepség,
- farsang,
- végzősök búcsúztatása.

Kultúra, szabadidő

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének fontos tényezője a helyi lehetőségek mellett az igény megléte, annak kialakítása.

Területei:

- sportolási lehetőségek bővítése: úszás, lovaglás, kerékpározás, túrázás, stb.
- közös kirándulások szervezése,
- színház, mozi látogatás
- olvasás
- szakkörök működtetése

11. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉG

A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásával biztosítani kívánjuk diákjaink fizikai és mentális védelmét.

A területtel foglalkozó törvény kiemelten kezeli a prevenciót. A kollégium, mint bentlakásos intézmény, jó lehetőséget nyújt diákjaink számára az alábbi területeken: az anyagi, tárgyi biztonság, komfort kialakításában (szállás, tisztálkodási lehetőség,

rendszeres étkezés, stb.) valamint önmagában is stabilizáló hatású azok számára, akik ezekben eddig hiányt szenvedtek. Erre építve lehetőség nyílik megfelelő nevelésre és a nyugodt tanulás (pályaválasztás) segítésére. Így, ha teljesen nem is szüntethető meg, de részlegesen enyhíthető a hátrányos helyzetből fakadó esélyegyenlőtlenség.

Igyekszünk kiemelt és szakszerű pedagógiai támogatást nyújtani, szükség esetén (külső) szakember segítséget kérjük a rászoruló diákjainknak. A szenvedélybetegségek, különösen a drogfogyasztás, dohányzás terjedése ellen programokat szervezünk. A sportolói életvitel kialakítása érdekében különösen frekventált területe ez nevelőmunkánknak.

Rendszeres tevékenységek:

- Tanév elején tűz-és balesetvédelmi oktatást szervezünk.
- A baleseti forrásokot feltárjuk és kiküszöböljük.
- A tanárok együttműködnek a kollégiumi orvossal.
- Prevenációs céllal tájékoztatókat, előadásokat szervezünk (drog, alkohol, káros szenvedélyek)
- Kapcsolatot tartunk a különböző gyermekvédelmi intézményekkel, szükség esetén a rendőrséggel.
- Intézményi „szociális hálót” működtetünk.

12. AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

A kollégium adottságai (távolság a szülőktől, a középiskolától) és diákösszetétele miatt nagy kihívást jelent a megfelelő kapcsolatrendszer kialakítása, működtetése és a fejlesztése.

Belső kapcsolatok

A kollégium alkalmazottainak köre:

A belső kapcsolatrendszer a hierarchia és a funkcionalitás alapján szerveződik. Minden héten egy alkalommal (az éves munkatervben meghatározottak alapján) az intézmény igazgatója munkaértekezletet tart, így biztosított az információk pontos átadása és a visszacsatolás megléte. A szakmai kapcsolatok hivatalos része mellett fontos a korrekt alapokon nyugvó együttműködés.

Pedagógus – diák kapcsolatrendszere:

A pedagógusok és a diákok találkozásai több helyzetben és szereposztásban is létrejöhetnek. (edzések, csoportfoglalkozások, szakkör, tanulókör, korrepetálás, diákönkormányzat, szabadidős tevékenység, egyéni foglalkozás, ügyelet stb.). ezért törekedni kell az információk egyértelmű, biztos és megfelelő illetőségű körben való eljuttatására.

A diákság és a nevelők közötti (a konkrét pedagógiai kapcsolatokon túlmutató) kapcsolatrendszer a diákönkormányzat segítségével működik. A diákönkormányzat vezetője az őket érintő feladatok és problémák megvitatása során részt vesz

értekezleteken. A tanév során két diákgyűlés megtartása célszerű: tanév elején és félévkor. A februári, egyúttal kapcsolódhat a diák-önkormányzati választásokhoz is, amennyiben a tanulóközösség ezt létrehozza. A rendszeres és hivatalos kapcsolatokon felül a diákönkormányzat képviselői bármikor megkereshetik a kollégium igazgatóját. A közös munka során intenzív a kapcsolattartás a diákönkormányzat, és az őket patronáló tanár és a szabadidő szervező tanár között.

Diák – diák közti kapcsolatrendszer:

A diákoknak úgy a szervezett csoportfoglalkozások keretében (edzések, tanulás, szabadidős foglalkozások) mint az egyéni szabadidős program ideje alatt köteles betartani a kollégium írott szabályait, (pedagógiai programban megfogalmazott elvárásokat, a kollégium házirendjét). Ezek megvalósításának és ellenőrzésének módját az értékelés és ellenőrzés című fejezet tartalmazza.

Külső kapcsolatok

Elsődleges partnernek a diákok szüleit tekintjük.

A szülői kapcsolattartásnak két jellegzetes szakaszát különíthetjük el:

- A felvételi időszakban ismerik meg intézményünket, annak követelményeit, lehetőségeit, pedagógusait. Az érdeklődésen túl a legtöbb szülő (többnyire gyerekével együtt) személyesen is meglátogat minket. A felvételi időszak a beköltözéssel zárul, amikor szülői értekezleteket is tartunk.
- A másik szakasz a diák oktatásához, neveléséhez, értékeléséhez kapcsolódik, folyamatos munkakapcsolat jellegű, telefonon, írásban és szükség esetén személyesen tartjuk a kapcsolatot. A szülői értekezlet időpontját az éves munkaterv tartalmazza.

A kollégium vezetője rendszeres kapcsolatot kell hogy tartson a Felcsúti Utánpótlás Neveléséért Alapítvány képviselőjével. Közös munkálkodás révén alakulhat csak ki a kollégium fejlesztése és a diákok számára biztosítható szakmai munka megléte.

A Fejér Megyei Kormányhivatal, mint felügyeleti szerv látja el a törvényes működés meglétének ellenőrzését.

13. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM, ELVEINK

Egészségnevelési program

Mi az egészség?

Az egészségről alkotott nézetek nagyon változatosak, az egészség többféleképpen is definiálható. Az egyszerű megközelítések mellett léteznek átfogó filozofikus vagy morális felfogások is. Másképp gondolkodnak az egészségről a laikusok és másképp az egészségügyben dolgozók, de a különböző kultúrákban, társadalmakban ugyancsak eltérő módon vélekednek és beszélnek róla.

Az Egészségügyi Világszervezet által megfogalmazott definíció az egészséget a társadalmi és az egyéni teljesítmény felől közelíti meg, és hangsúlyozza az egészség dinamikus és pozitív természetét. Az egészséget alapvető emberi jognak, „az élethez szükséges erőforrásnak” tekinti, mely egyben társadalmi befektetés is. Fontos, hogy az

egészségfogalom kiterjedt jelentéstartalma miatt az adott helyzethez igazodó szempontok kerüljenek előtérbe, melyek meghatározzák az elsődleges feladatokat is. Az egészség a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúly állapotát fejezi ki.

Környezetnevelési program

A környezeti nevelést összefogó nemzetközi és hazai szervezetek által (IUCN/1970 és KönKomp/2004) elfogadott meghatározás alapján:

- A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat (értékfelismerés és fogalom meghatározás), melynek során a tanulót felkészítjük a környezet megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.
- A nevelés folyamata segíti az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és attitűd kifejlesztésében.
- A nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálására és a megfelelő környezeti viselkedésmód kialakítására.

14. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI KÉRDÉSEK

A kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

A kollégium által biztosított foglalkozások általános jellemzői

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására.

Külön figyelmet fordítunk a tanulás és a sport összeegyeztethetőségére, az akadémiai életrend sajátosságaira és a tanulók egyéni szükségleteire.

A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Az alábbi foglalkozástípusokat szervezzük:

Felkészítő foglalkozások

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése

b) tematikus csoportfoglalkozások:

az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása

b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat

ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett foglalkozások.

Pedagógiai felügyelet

A gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,

b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,

c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése – kiemelt szerepet kap a sport és a tanulás egyeztetése.

b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,

c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, a diákok tevékenységének a felügyelete,

d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

AZ EREMÉNYESSÉG ÉRTELMEZÉSE

A kollégium a szülővel és az iskolával együtt hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze végezze és fejezze be a tanulmányait.

A kollégium a nevelési folyamatának eredményességi értékelésekor figyelembe veszi, hogy milyen kiindulási állapotból milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

Az ellenőrzés – értékelés célja, hogy e folyamatot végző személy különböző eszközökkel, módszerekkel meggyőződjön arról, hogy a kitűzött célok érdekében tett intézkedések és feladatok végrehajtása helyes eszköznek bizonyult-e a cél és a valóság összevetésekor.

Az ellenőrzés – értékelés célja:

- a pedagógiai folyamat részeként lehet átfogó, vagy részterületet vizsgáló,
- motiválja a kollégium alkalmazottait és tanulóit, a feladatuk végrehajtásában, munkájuk jobb elvégzésében.
- Rendszeres visszacsatolást biztosít,
- Önálló minőségi munka végzésére motivál

Az ellenőrzést-értékelést érintettek köre:

Ellenőrzést-értékelés ideje	Ellenőrzést- értékelés végző személy	Tájékoztatást kap
Az adott folyamat munkavégzése során	Igazgató, tanár, edző	Tanár, tanuló
Heti, havi értékelés	Igazgató, tanár, edző	Tanár, tanuló
Időszakos értékelés		
▪ Negyed és háromnegyedévi értékelés	tanár, edző	Tanár, tanuló, szülő
▪ Félévi és év végi értékelés	Igazgató, tanár	Szülő

A tanulók ellenőrzését - értékelését végző személyek:

- a kollégium igazgatója,
- a tanulócsoporthoz (tanulócsoporthoz) vezető tanár,
- pedagógusok, edzők.

Az ellenőrzés formái

- Írásos dokumentumok vizsgálata,
- Csoportfoglalkozások, szilenciumi időszak látogatása, ellenőrzése,
- A kollégistákkal folytatott csoportos és egyéni beszélgetések,
- Nevelőtanárok beszámoltatása,
- Szülőktől, iskolától visszajelzések,
- Tanulói teljesítmények elemzése,
- Csoportok munkáinak elemzése,
- Tesztek, felmérések készítése,

Az ellenőrzésről készüljön minden esetben írásos feljegyzés.

Az értékelés formái

Az értékelés történhet szóban és írásban. Fontos eleme:

- a szavak, a kifejezések helyes megválasztása,

- mikor és hogyan végezzük,
- mérlegelés tárgya, hogy mikor négyszemközti és mikor nyílt az értékelés,
- törekedni kell mindig arra, hogy fejlesztő és előremutató legyen az értékelés,
- elmarasztalás csak indokolt esetben történjen,
- adjunk segítséget és lehetőséget a hibák javítására, hiszen pedagógiai szempontból ennek nagy nevelő hatása lehet.

Írásbeli értékelés formái:

- Nevelési feljegyzések, nyomtatványok,
- Kollégiumi napló
- Saját feljegyzés (csoportvezető tanár)

15. A PEDAGÓGUSSAL SZEMBEN TÁMASZTOTT ELVÁRÁSOK

Kollégiumunk pedagógiai programja összefoglalja és rögzíti a nevelőtanári munkát ellátó pedagógusok vonatkozásában megfogalmazott, a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárásokat, melyek a pedagógiai programban rögzített célok teljesítéséhez szükségesek.

A tematikusan csoportosított elvárások alapján világosan értelmezhető a közvetlen társadalmi környezet számára is (fenntartó, Labdarugó Akadémia, kapcsolódó iskola, szülők, tanulók) valamint a pedagógusok számára is a kollégiumi nevelőmunkához tartozó pedagógiai követelményrendszer.

1. Pedagógiai módszertani felkészültség

A pedagógus az általa közvetített műveltségi területekhez kapcsolódó kollégiumi foglalkozásokon képes olyan feltételeket biztosítani, amelyek hatására a tanulók kialakíthatják a saját gyakorlatukban alkalmazható adaptív tudásukat.

A pedagógus törekszik szaktudományi, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának minél hatékonyabb integrálására, a képességek és a tudásrendszerek fejlesztésének egységben való kezelésére annak érdekében, hogy a műveltségi területben, tantárgyban rejlő személyiségfejlesztési lehetőségeket megvalósítsa. Kiemelt szerepet szán annak a speciális helyzetnek, hogy a tanulók sportolók, élsportoló-jelöltek. Az általános pedagógus kompetenciák megjelenése a teljes tevékenysége során azt a kiemelkedően fontos szemléletet kell, hogy erősítse, hogy csak a személyiségében alkalmassá tett egyén lesz képes hosszú távon is arra, hogy a meglévő labdarúgó tehetségét kibontakoztassa és hosszabb távon is sikeres életpályát építsen ki.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- minden tanuló különleges bánásmódot igényel, mert a képzés célja is különleges (élsportoló, labdarúgó) képzés, ezért elvárás, hogy alkalmazza a tanulócsoporthoz, a különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő változatos módszereket.
- értékeli az alkalmazott módszerek beválását.
- felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.

- alkalmazott módszerei illeszkednek a képzési tartalomhoz.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.
- A foglalkozásokon a nevelési és a tanítási, ill. sportfejlődési fázishelyzetnek megfelelő, változatos nevelési, oktatási módszereket, eszközöket alkalmaz.
- Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli, képessé teszi őket arra, hogy a labdarúgó énjük és az általános emberi énjük harmóniában fejlődjen.
- Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
- Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést és a neveltségi szint javulását támogatják. Kiemelten fontos a csapatjátékosok vonatkozásában a szociális kompetenciák erősítése. Ez a kollégiumi létformából is következik.
- Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz, melybe az edzőktől kapott információkat is bevonja.
- A differenciálás megfelelő módja, formája jellemző.
- Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi. Kiemelten figyel az edzéseken tapasztalható tanulói gyakorlatra (kommunikáció, aktivitás, együttműködés, helyzetfelismerés, csapatszellem erősítése)
- Alkalmazza a tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket.
- A pedagógus az életkori sajátosságok figyelembe vételével választja meg a foglalkozáson alkalmazott módszereket.
- Felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában. Kiemelten kezeli – megszerzi, saját szempontjai szerint elemzi – a sportteljesítmények eredményeit.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA ciklus.
- Alkalmazott módszerei nevelés és önnevelés, valamint a tanítás-tanulás eredményességét segítetik.
- A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja. Figyelmet fordít arra, hogy a képzési célirányosság (élsportoló) megjelenjen a palettán.
- Fogalomhasználata pontos, következetes.
- Kihhasználja a helyzet vagy a téma kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket. Szorosra fűzi a kapcsolatot a tanulói létforma három sarokpontján: kollégium-iskola-sport.
- Rendelkezik a foglalkozás megtartásához szükséges tárgyi és szakmódszertani tudással.
- Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett

tudására.

2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

A pedagógus képes pedagógiai munkájának megtervezésére. Figyelembe veszi Kollégiumi nevelés országos alapprogramját, a jelen pedagógiai program elemeit, az intézmény helyi tantervét. Elkészíti foglalkozásaihoz a tanmenetet, a tematikus tervet és a foglalkozások tervét (óraterv), valamint részben vagy egészben kollégiumi projektterveket, programterveket.

Képes a tervezés során a kollégákkal az edzőkkel és a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni és a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani; a pedagógiai folyamat elemei közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat tudatosan felhasználni; a célokhoz és az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni; terveit reflektív módon elemezni, értékelni, terveit az önreflexiók alapján átdolgozni, újabb kollégiumi csoportokra, szituációkra adaptálni.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- tervező munkája, tervezési dokumentumai, tervezési módszerei nyomon követhetőek, megvalósíthatóak és reálisak.
- a tervezés során érvényesíti a Nemzeti alaptanterv és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának (KNOAP) nevelési céljait, meghatároz pedagógiai célokat, fejlesztendő kompetenciákat, kiemelten figyelve az alapcél, az élsportoló képzésre..
- éves tervezésének elemei megfelelnek a PFLA Kollégium pedagógiai programban leírt intézményi céloknak.
- tervező munkája során épít a tanulók előzetes tudására és a tanulócsoport jellemzőire.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Pedagógiai munkáját éves szinten tematikus egységekre és foglalkozásokra bontva is megtervezi.
- Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók személyiségét, előzetes neveltségét, tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, a nevelési, oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb. Előtérbe helyezi a labdarúgónevelést, mint a pedagógiai folyamat végső célját.
- Tudatosan tervezi a foglalkozás céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.
- Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.
- A foglalkozást, órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók tevékenységét, a „tanulási” folyamatot tartja szem előtt. A tanulás ebben a szövegkörnyezetben általánosan értendő és minden új befogadását jelenti. Kiemelten jelenti a személyiségformálás azon területeit, amely a csapatjátékost és élsportolót alakítja
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására, a sportember lét

elfogadására, az elkötelezettség kihangsúlyozására..

- Terveit a foglalkozás, az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat (ha releváns, pl. tematikus foglalkozások), az intézmény pedagógiai programját.
- Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Kiemelten kezeli az együttműködési képesség fejlesztését, a tudásátadás akarását horizontális, korcsoporti szinten.
- Alkalmazza a differenciálás elvét. A differenciák megállapításánál kiemelten figyel az edzőktől megkért sportemberi státuszok különbözőségére. A „sztárolás” veszélyeit a differenciálások során felismeri.

3. A tanulás támogatása

„Tanulás” alatt tágran értelmezett ismeretszerzést, kompetenciafejlődést, élsportolóvá váláshoz szükséges tudások beépülését értjük.

A pedagógus képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító nevelési- oktatási stratégiájának megvalósítására.

Képes a különböző céloknak megfelelő stratégiák; a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására és megvalósítására; a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására.

Képes a kölcsönös tiszteletra és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésével, az együttműködési elvek és formák közös kialakításával és elfogadásával nyugodt, biztonságos és az eredményes tanuláshoz szükséges tanulási környezet megszervezésére. Figyel arra, hogy a nevelési folyamatban mindhárom súlypont a megfelelő helyén maradjon: kollégium-iskola-sport; kollégiumi pedagógusok-iskolai tanárok-edzők. Ebbe a kapcsolati hármasba folyamatosan beleszövi a család elvárásait is, melyet folyamatosan nyomon követ, illetve lehetőségeihez képest pozitív értelemben befolyásol (értse meg a szülő a nevelés komplexitásának szerepét az élsportolóvá válás folyamatában).

Képes az érdeklődés és a figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a folyamat során fellépő tanulási nehézségek felismerésére és megoldására.

Törekszik a tanulók iskolai, kollégiumi és kiemelten a sporttevékenységeinek összehangolására.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- tudatosan és az adott helyzetnek megfelelően választja meg és alkalmazza a tanulásszervezési eljárásokat.
- motiválja a tanulókat, felkelti érdeklődésüket, fenntartja figyelmüket, érdeklődésüket.

- fejleszti a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási és együttműködési képességét.
- a tanulási környezet létrehozásánál figyelembe veszi a tanulási folyamatot.
- alkalmazza az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközöket, a digitális tananyagot a tanulási folyamatban.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes foglalkozási tervein. Ezek érdekében nyomon követi a tanuló edzéseit, mérkőzéseit, sportfoglaltságát.
- Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket. A sporttehetség kibontakoztatása kapcsán alkalmazza a PFLA integratív szemléletét.
- Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra. Felismeri, ha szükséges a sportpszichológus, vagy más szakember bevonása és azt szervező munkával szorgalmazza.
- Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalom teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra. A kollégiumi nevelés fő eszköztára a kérés és a köszönet, ugyanakkor a nem megfelelő hozzáállás esetén a PFLA szankciórendszerét következetesen alkalmazza.
- A tanulást támogató környezetet teremt például a foglalkozás helyszínének kialakításával, elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
- Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A pedagógus képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

Tiszteli a tanulók személyiségét, képes mindenkiben meglátni az értékeket; érzékeny a tanulók problémáira, képes személyre szabott segítséget nyújtani.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz. A sporttehetség nevelés folyamán törekszik a fizikai adottságok, az

érzelmi beállítottság, az értelmi kompetenciák, a szellemi képesség megismerésére.

- pedagógiai munkájában, a tervezésben megjelenik az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés.
- alkalmazza az adaptív nevelés, oktatás gyakorlatát.
- minden élsportoló-jelölt kiemelt figyelmet igénylő tanulóknak minősül.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel. Legyen képes eredményesen alkalmazni a megfigyelést (edzés közben, mérkőzés közben), a megkérdezést (edző) a sport területéről is.
- Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.
- A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.
- A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.
- Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől (pl edző, sportpszichológus) segítséget kérni.
- Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
- Csoportos foglalkozáson is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására. Figyelembe veszi a PFLA tehetségkonceptióját.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a nevelési, tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoporthoz számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.
- Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli. Az élsportoló-nevelés céljainak rendeli alá általános pedagógiai célrendszerét.

5. A foglalkozási csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportvezetői tevékenység

A pedagógus a csoport és a csoportfejlődés pszichológiai, szociológiai, kulturális sajátosságainak ismeretében képes a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a csoporttagok szűkebb és tágabb közösségek iránti elkötelezettségét, amelyek alapján nyitottá válnak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, a nemzeti és az egyetemes emberi értékek elfogadására.

Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, kollégiumi, iskolai és kollégiumon kívüli életét, sportbeli lehetőségeit (sportkarrier),

A kollégium világában tudatosan kezeli az értékek sokféleségét, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására; képes olyan pedagógiai helyzetek teremtésére, amelyek ezeknek az értékeknek az elfogadását segítik.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- olyan nevelési, tanulási környezetet alakít ki, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat, ugyanakkor az élsportoló lét és szerep nem alakít ki bennük kétes értékrendet önmagukról („nem szállhatnak el”).
- pedagógiai munkájában megjelenik a közösségfejlesztés és a sporttevékenység iránti alázat kialakításának szándéka és igénye.
- sikeresen alkalmaz probléma-megoldási és konfliktuskezelési módszereket és technikákat. Speciálisan megismeri a sportpálya-konfliktusokat és azok kezelésében is irányt mutat, szükség szerint segítséget kér (edző, sportpszichológus).

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés és a csapatépítés változatos módszereit a labdarúgás, mint csapatsport jellegét szem előtt tartva.
- Kollégiumi foglalkozásain harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.
- Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli. Nem engedi a deviáns formák megjelenését sem kollégiumi, sem sport környezetben (káromkodás, durvaság, szándékos sérelem okozás tiltása a sporttevékenység közben).
- Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.
- A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját. A sajátos helyzet miatt figyel a pályán, edzőteremben zajló történésekre is és beemeli ezt munkájába, edzőkkel egyeztet.
- Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.
- Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a foglalkozások keretében, mind pedig egyéb kollégiumi tevékenységek során.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén. A kollégiumi lehetőségeket bemutatja, azok használatát pl. foglalkozásokon szorgalmazza.
- A konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel a civil és a sportéletben egyaránt.
- A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.

6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

A pedagógus értékelési tevékenysége irányulhat a tanulók munkájára, saját munkájára, mások tevékenységére, az intézmény munkájára, sőt a sporttevékenység kapcsán mutasson túl a saját intézményi kontextuson is

Értékelési tevékenysége során a pedagógus képes az értékelés különböző

céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, szükség esetén önálló értékelési eszközök készítésére. Figyelembe veszi az értékelés jelentős hatását a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelési képességeik alakulására. Ezért érvényesíti a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíti a tanulók részvételét saját fejlődésük érdekében.

Képes az értékelés során kapott adatokat megfelelően értelmezni, és saját munkájára az adatok fényében reflektálni.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- a nevelési és a tanulási folyamatban alkalmaz diagnosztikus, fejlesztő és szummatív értékelési formákat.
- értékelése támogató, fejlesztő szándékú.
- visszajelzései támogatják a tanulók önértékelésének fejlődését.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Jól ismeri a nevelési területek fejlesztési követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni. Kapcsolatban van az edzőkkel és pontosan ismeri a sportcélú nevelési eredményeket (a sport-tehetségfejlesztés aktuális fázisait)
- A tanulók nevelési területekhez rendelhető kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít.
- Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.
- Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.
- A tanulás támogatása érdekében a foglalkozásokon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Önállóan képes a tanulói tevékenységek értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.
- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A pedagógus alapvetően a kollégiumi nevelőtestület tagjaként napi gyakorlatában a kollégiumi, az iskolai tanárokkal és kiemelten az edzőkkel képes partneri együttműködésre. Képes együttműködésre a tanulókkal, a szülőkkel, a tanulók és az intézmény életében szerepet játszó szakemberekkel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban – kiemelten az élsportoló nevelésben - betöltött szerepüknek megfelelően.

Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek és problémák feltárása, megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen.

A szervezetfejlesztés sajátosságainak és a vonatkozó jogszabályoknak ismeretében képes közreműködni az intézményi szervezet folyamatos fejlesztésében és értékelésében.

Különböző szakmai szituációkban képes nyílt és hiteles kommunikációra a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően, képes felismerni és értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni. A labdarúgó szakma alapvető szakkifejezéseit, szabályrendszerét, a labdarúgó tehetség fejlesztésének nyelvezetét ismeri, kommunikációs helyzetben szakszerűen képes megnyilvánulni.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- nyelvhasználata igényes.
- együttműködik más pedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítő más felnőttekkel a pedagógiai folyamatban.
- együttműködik más intézmények pedagógusaival.
- részt vesz pedagógiai fejlesztésekben.
- önismerete reális, képes az önreflexióra, az önfejlesztésre.
- azonosul az intézmény pedagógiai programjának céljaival, az intézmény pedagógiai hitvallásával.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- A fejlesztéshez, a tanuláshoz megfelelő, hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi. Napi kapcsolatban kommunikál az edzőkkel, legalább heti gyakorisággal az iskolai osztályfőnökkel, legalább havi gyakorisággal a szülővel.
- Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel, kiemelten a labdarúgást képviselőikkel.
- A nevelőtestület munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulás-szervezési eljárások (pl. projekt, témahét, ünnepség, kirándulás stb...) megvalósításában.
- A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Kollégiumi tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A pedagógus a pedagógusi szerepek és feladatok, valamint az ezekre ható társadalmi folyamatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében képes meghatározni és rendszeresen újrafogalmazni saját szakmai szerepvállalását. Tisztában van azzal, hogy a tanulók és az Akadémia elsődleges célja az élsportolóvá válás. pedagógiai tevékenységének minden mozzanatát ezen cél eléréséhez igazítja.

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, s ezek alapján reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Képes a szakmai információforrások megtalálására, értelmezésére, felhasználására és ezek közvetítésére. Saját pedagógusi szakismeretei mellett a cél érdekében képes a labdarúgást, mint professziót kezelni, annak elméleti alapjait megismerni, az utánpótlás-képzés, a tehetséggondozás Akadémiai gyakorlatát megismerni. Tájékozódni az ország és világ hasonló célú szervezeteiről, azok nevelési stratégiáiról, eredményességükről, adaptációs lehetőségekről.

Intézményi feladatai, valamint a neveléstudomány kutatási módszereinek ismeretében képes a kollégiumi munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre, akciókutatás tervezésére és lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- saját magára is érvényesíti a folyamatos értékelés, fejlesztés, fejlődés, továbblépés igényét.
- pedagógiai kérdésekben tájékozott, követi a szakmában történeteket. munkájában kezdeményező és felelősségteljes.
- munkájában pontos és megbízható.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Rendszeresen tájékozódik a kollégiumi nevelési területekre, a labdarúgó utánpótlás nevelésre, a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.
- Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, a nevelést és az oktatást támogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.
- Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.

- Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.
- Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

MELLÉKLETEK

Kötelező kollégiumi tematikus foglalkozások helyi tanterve

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (12-13. évfolyamon 33 hét), minden héten egy kötelező speciális ismereteket adó csoportfoglalkozással számolunk. A kötelező téma feldolgozása után a további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi és egyéni feladatok megoldásával telik.

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - pedagógus segítségével - legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	4	3	2	2	2	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
	- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.					
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása	- Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.					
	- Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére					
- a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése	- A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.					
- a könyvtárhasználat rendje és módszerei	- Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket.					
	- Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.					
	- Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.					

- Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.					
- felelősség- és kötelességtudat	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.					
- a munka megbecsülése	- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.					
- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.					

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- közösséghez tartozás, hazaszeretet	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.					
- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	- Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.					
- a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene	- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.					
- nemzetünk kapcsolódása Európához	- Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.					
	- Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.					
	- Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.					

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.

- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	1	2	2	2	1	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a demokratikus jogállam felépítése	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető					

- állampolgári jogokat.
- a felelős állampolgári magatartás jelentősége
  - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása
  - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet
- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.
  - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.
  - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra	- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.					
- az empátia és mások elfogadása	- Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.					
- a tudás és tapasztalat jelentősége	- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat					
- társas kommunikáció						

és életpályájukat maguk alakítsák.

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.					
- együttműködés és felelősségvállalás a családban	- Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.					
- szexuális kultúra	- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.					
- családtervezés	- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.					
- konfliktusok a családban	- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.					

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- egészséges életmód és életvitel	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.					
- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.					
- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.					
	- Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.					
	- Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.					

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- társadalmi felelősségvállalás és	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.					
	- Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi					

- szolidaritás felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.
- önkéntes feladatvállalás másokért - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.
  - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.
  - összetartás és együttérzés - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.
  - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása	- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.					
- természeti erőforrásaink védelme	- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.					
- ipari termelés és a környezet védelme	- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.					
- 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	- Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.					
	- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.					

- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.

- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					

- tevékenységek és szakmák jellemzői

- különféle életpályák bemutatása

- a munka világa és jellemzői

- továbbtanulási lehetőségek

- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.

- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.

- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.

- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.

- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.					
- a gazdaság működésének alapjai	- Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.					
- a családi gazdálkodás	- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).					
- munka, fogyasztás és gazdálkodás	- Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.					
- pénzkezelés technikái	- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.					
- vállalkozás és kockázat	- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.

- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	<i>1-8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>	<i>11.</i>	<i>12.</i>	<i>13-14.</i>
<i>Időkeret (óra)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					

- a média társadalmi szerepe	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.
- a reklám és a fogyasztás összefüggése	- Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.
- a médiatartalmak és a valóság összefüggése	- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.
- az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség	- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.
- a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.
	- Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.
	- Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

SZAKMAI PROGRAM

1. Tehetségkutatás és kiválasztás rendszere

A kollégiumunkban a középiskolásokat vesszük fel. Ennek oka – bár szakmailag jobb lenne korábban kezdeni – hogy rendszerünk kollégiumi bentlakásos, szülői háztól való elszakítást pedig nem is akarjuk és nem is szeretnénk előrébb hozni.

1. lépcső

A kollégium csapatával a megyében rendezett tornákon részt veszünk, és magunk is rendezünk tornát ennek a korosztálynak. A diákolimpiai küzdelmekben is indulunk. Ezeken a mérkőzéseken a tehetségesnek látott tanulók adatait felírjuk, s részükre személyes meghívót küldünk a felvételi eseményeiről.

Plakátot készítünk, amit Fejér megye – Székesfehérvár és Dunaújváros kivételével – összes általános iskolájának elküldünk, s kérjük az iskolavezetést, hogy függesszék ki propagandaanyagunkat, s irányítsák tehetséges labdarúgóikat hozzánk.

Hirdetünk a tömegkommunikációs csatornákon keresztül.

A már idejártó gyerekek jó propagandisták saját településeiken.

Nyíltnapot szervezünk, ahol az iskola és a kollégium bemutatása szerepel.

2. lépcső

Kétnapos edzőtábort rendezünk, amelyre a meghívottakon kívül korosztálynak megfelelően minden jelentkező is részt vehet.

A két nap alatt az alábbi felméréseket végezzük el:

- testmagasság,
- súlypontemelkedés,
- 60 m-es síkfutás,
- 200 m-es síkfutás,
- 30 m-es szlalom futás és szlalom labdavezetés,

- rúgás távolba ügyesebb lábbal,
- Cooper teszt.

Ezeket a felméréseket az év folyamán ősszel és tavasszal is elvégezzük.

A felmérési eredményt ponttáblázat alapján bepontoszuk és rangsoroljuk.

Az edzőtábor alatt sok, egymás közötti játékra is van lehetőség. Ez alapján a következő minősítést kaphatják a gyerekek: - kiemelkedő,

- jó,
- közepes,
- gyenge.

Nagyon fontos információt kapunk a két nap alatt a beilleszkedésről, s a szülői háztól való távollét próbájáról is, amely pozitív vagy negatív irányba lendítheti döntésünket a felvételtől. A már működő csoportjainkba csak akkor veszünk fel új játékost, ha alkalmasnak tartjuk arra, hogy máris vagy rövid időn belül a kezdő csapatba kerülhet.

2. Szakmai irányelvek

A felkészítést egy egységes folyamatként kell felfogni 6-21 éves korig és a lényege, hogy a játékos 20-21 éves korában legyen a korszerű követelményeknek megfelelő labdarúgó. A legfőbb mérce a felnőtt labdarúgásba történő beilleszkedés, tehát az, hogy játékosaink keresettek legyenek a játékos piacon, kapjanak minél több szerződést saját vagy más klubban.

- Korszerű követelmények kritériumait a nemzetközi élvonal játékból kell kibontani:
  - nagy sebesség mellett szinte tökéletes technikai tudás,
  - gyors és helyes reagálások a játékszituációkban adódó döntési helyzetekben,
  - ezek alapja a magas színvonalú fizikum, gyorsaság, erő, állóképesség,
  - nagyfokú pszichés állóképesség, egészséges önbizalom.
- Mindezen képességeket lehetőleg komplex módon kell fejleszteni. Az edzéseket úgy kell felépíteni, hogy lehetőség szerint maximális legyen a labdaérintések száma, amit csak lehet, labdával végezzenek a játékosok. Előnyben kell

részesíteni azokat, amelyek technikai, taktikai jellegűek és közben kondicionális képességeket is fejlesztenek.

- Feszített céljainkat csak akkor tudjuk megvalósítani, ha a gyerekeket belső generátor hajtja, tehát céljaink közösek, és a hozzá vezető utat megértik és elfogadják. A kemény edzések közepette is meg kell őrizni a gyerekekben a labdarúgó játék szeretetét és örömét.
- A képzés közben ne feledjük, hogy nevelünk is: a leghatásosabb a személyes pozitív példaadás. Értéket hozunk létre, tehát azt edzőknek rendelkezniük kell értékes emberi tulajdonságokkal.
- Viselkedésünk az edzések, és mérkőzések során legyen mintaértékű. Semmilyen helyzetben nem hagyhatjuk magára, és nem hozhatjuk kiszolgáltatott helyzetbe tanítványainkat. A megbízhatóság egyik legnagyobb erényünk. Egész lényünkkel azt kell sugározni, hogy a labdarúgás csodálatos sport, amit örömmel játszani, amit érdemes jól, jobban tanulni, érdemes áldozatot hozni, és amivel rengeteg sikerélményhez jutnak a gyerekek és a hozzátartozóik egyaránt.

3. A felkészítés szerkezete

A felkészítést három foglalkoztatási forma egymásra épülő szerves egységében valósítjuk meg:

a. testnevelés órák	3/hét
b. délutáni edzések	5/hét
c. mérkőzések	1/hét (versenyidőszakban)
versenyek	

3. a. Testnevelés órák

Délelőtt órarend szerint. Helyszín az intézmény udvara. Órák célja, felosztása:

- kondicionális képzés, a test sokoldalú, harmonikus fejlesztése
- alapállóképesség fejlesztés
- helyes futótechnikai kialakítása, lazaság, hajlékonyság fenntartása
- általános ügyességfejlesztés, ügyességi játékok-versenyek, testnevelési játékok
- kiegészítő sportágak: - az atlétika versenyszámai
- talajtorna elemek, szekrényugrás

- kézi-, kosárlabda
- télen korcsolyázás, jégkorong, sielés.

3. b. Délutáni edzések

Fő cél: - az egyéni technikai tudás fejlesztése,

- a technika oktatása során fontos szempont mindkét láb ügyességének fejlesztése,

- játéktanulás, elsősorban kistaktikai játékok kombinációs játékok segítségével.

A nagy játékot szituációkra kell bontani, és azok megoldását kell gyakorolni.

Főbb szempontok:

- Játékcselekvésben gyors, önálló döntések. Egy-egy játékhelyzetben minél több megoldási módot ismerjenek, és gyakoroljanak a játékosok, de egyik megoldást sem kell rájuk erőltetni, mint egyedül üdvözítőt (ne sablonokban gondolkodjanak, hanem kreatívan).
- A gyakorlások legyenek mérkőzészerűek. Teljes lendületből és erőbedobással végzett gyakorlatok, minél előbb, élesen küzdő ellenféllel szemben.
- Gyakran kell alkalmazni nehezítő körülményeket: leszűkített tér, behatárolt érintésszámok.
- Az edzések tervezésénél és végrehajtása során mindig figyelmet kell fordítani a kapusok játékára. (Kapusok speciális edzése heti két alkalommal, külön kapusedzővel megoldott.)

A délutáni edzések heti programja: 4. számú melléklet.

3.c. Mérkőzések

- A mérkőzések elsősorban a felkészítés fontos eszközeként, speciális gyakorlásként tekintendők. Ebből következik, hogy a játékosokat arra kell nevelni, hogy minden mérkőzésen – függetlenül az eredménytől – teljes erőbedobással és akarattal törekedjenek tudásuk legjavát nyújtani.

- Bajnoki mérkőzéseinket a Budapest Bajnokság kiemelt csoportjában és az NB-s Dunántúli Bajnokságban játsszuk, így lehetőség nyílik hétről hétre a tanultak alkalmazására, tudásunk összemérésére a magyar élmezőny egy részével.
- Indulunk minden korosztállyal a diákolimpián is, egyrészt, hogy még több mérkőzésre legyen a gyerekeknek alkalma, másrészt az iskolavezetés is elvárja, hogy dicsőségeket szerezzünk az iskolának.
- Ugyanezen indokból labdarúgóinkat elindítjuk futó- és atlétikai versenyeken is.
- Szívesen veszünk részt különböző tornákon, kupákon itthon és külföldön is.
- A mérkőzéseken a következőket vesszük figyelembe:
  - Mindenkinek biztosítunk játéklehetőséget, de a tehetségesebb gyerekek többet játszanak.
  - Egy gyereket soha nem küldünk be taktikai csereként, a cserék is játszanak minimum 30-40 percet.
  - Nem posztra képzünk, az egyén sokoldalúvá válása érdekében váltogatni kell a posztjaikat.
  - Hagyjuk a gyerekeket játszani, nem kell kommentálni minden mozdulatukat, a hibákat fel kell jegyezni, majd az edzéseken kell kijavítani.
  - Ragadjunk meg minden alkalmat a dicséretre.
  - Az edzőknek nagyon kulturált hangnemet kell használni edzéseken és mérkőzéseken is. A csapatot elkísérő szülők viselkedéséért is felelős, ezért legyen mindig nagyon higgadt, sportszerű és határozott.

**A FELCSÚTI LABDARUGÓ UTÁNPÓTLÁS KOLLÉGIUM
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA**

1. Mi az egészségfejlesztés?

Napjainkban az egészség - megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük fellett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Olyan életmódbeli alternatívákat kínál, amelyekkel azonosulva az egyéneknek lehetőségük nyílik az egészségesebb életforma kiválasztására. Így az egészségmegőrzés a mindennapi élet részévé válik, mely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását. Az egészségmegőrző tevékenység magában foglalja az emberi szervezet működésével és betegségek megelőzésével, az életvezetéssel kapcsolatos egyéni ismeretek bővítését, ezen kívül szakmapolitika változásokat feltételez, mivel a politikai és környezeti tényezők nagymértékben befolyásolják az egészséget.

2. Az életmód szerepe

- A népegészségügy mérései kedvezőtlen életkilátási képet mutatnak. Az okokat két témaköré csoportosítják.
  - az egészségre ártalmas viselkedési módok gyakoriságának alakulása,
  - a gazdasági – társadalmi környezet minősége.
- Az életmódot nem kiváltó oknak kell tekintenünk, hanem okozatnak. Az életmód meghatározza az egészségi állapot alakulását. Az egészségi állapot viszont csak akkor változik, ha az életmódmód megváltozásában szerepet játszó okokat megszüntetjük.
- Az egészségi állapotban pozitív változásokat szeretnénk elérni, akkor még az ártalmakkal való találkozás előtt, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtani. A beavatkozásra legeredményesebb időszak az általános iskolában eltöltött nyolc év, mert ebben a korban legintenzívebb a tanulási időszak. Ebben a munkában a család és az iskolai környezet támogatását is el

kell nyerni. A középiskolai évek alatt az egészségi nevelés folytatása nagyon fontos feladat. Ezért a kollégiumi nevelésben is be kell építeni.

- A harmonikus személyiségtől elválaszthatatlan a kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és konfliktusok kezelésében való jártasság. A megfelelő önbizalom, a közösséghez való tartozás, a párkapcsolatok alakításának képessége nélkül elvesz az önrányítás képessége, az egyén egyre kevésbé érez felelőséget saját sorsának alakításáért. Az egyensúly felborul, a labilis személyiség kapaszkodót keres, és ideiglenesen talál is a pótszerekekben, pótcselekvésekben. A megfelelő prevenció tartalmát a képességek és készségek határozzák meg.

3. Az iskola szerepe és lehetősége

Az egészségnevelés fontosabb színtere a kollégium, de közvélemény, valamint a tömegtájékoztatási eszközök is elvárják, hogy az kollégium is vállaljon főszerepet az egészségfejlesztésben. Ezen elvi megfontolások következőkben foglalhatók össze:

- Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolát.
- A 14-19 éves korosztályú tanulóinak személyiségfejlődése, az értékek és az ismeretek elsajátítása szempontjából még olyan periódusban vannak, amelyek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában. Ennek a korosztálynak egészségmagatartása határozza meg a jövő felnőtt lakosság egészségi állapotát.
- Az kollégium gyerekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Az egészségtámogató magatartási módok kialakulásának kitüntetett színtere az intézmény.
- A kollégium nem elszigetelten tevékenykedik, hanem más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik. Így egészségnevelésével hatást gyakorol a szűkebb és tágabb környezetére.

A kollégium tehát olyan keretet adhat, melynek segítségével mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására.

Az egészségnevelés a NAT közös követelményeiben áthatja az intézményi élet valamennyi színterét.

Az egészségnevelés:

- a legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja,
- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység,
- tömegméretű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére,
- tudományosan megalapozott,
- helyes cselekvésre serkentő.

4. Alapelvek

- Minden tanuló joga és vágya, hogy egészséges boldog életet éljen.
- Értjük el, hogy az intézmény minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Váljon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudomány ismerete.
- Tudatosuljon, hogy az egészség, mint meghatározó társadalmi és személyi erőforrás biztos befektetés a társadalom számára.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapotnak ok – okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt, becsülik meg ezeket.

- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciók eljárások fő formáiról.
- Alapvető igénnyé válják a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a munka, a pihenőidő megfelelő arányának, és a munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a sportági edzések belül és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

5. Az egészségnevelés célja

- Rendelkezzenek a tanulók korszerű ismeretekkel, és azok gyakorlásához szükséges képességekkel, jártasságokkal az egészségük védelme érdekében.
- A tanulók bővítsék az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket.
- Ismerjék fel, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés az egészségi állapot között.
- Alakuljon ki a tanulóknak az önmagukkal szembeni felelősségérzet.
- Ismerjék fel, hogy miért szükséges a jövő tervezése, az életút tudatos építése. Lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni döntések, helyzetmegoldási, megküzdési technikák.
- A tanulók értelmezzék helyesen azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyi kapcsolatok minőségén múlik.
- A beidegzett rossz szokásokkal szemben ismerjék fel a tanulók az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket.
- A tanulók készség szintjén alkalmazzák azokat a stratégiákat, amelyek segítségével megőrizhetik életük egyensúlyát.
- Szerezzenek elegendő tudást és ismeretet, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Ismerjék meg a tanulók önmagukat, saját fejlődésüket.
- Alakuljon ki a tanulóknak az a tudat, hogy ők is részei a természetnek, az életnek és a helyi környezetüknek.

- A tanulók ismerjék az egészség szempontjából leginkább kritikus területeket: a táplálkozást, az alkohol –és kábítószer fogyasztást, a dohányzást a családi és kortárs kapcsolatokat, a környezetvédelmet, az aktív életmódot, a személyes higiéniát és szexuális fejlődést.
- Ismerjék társas kapcsolatok egészségi – etikai kérdéseit.
- Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

6. Az egészségnevelés feladatai

- A legalapvetőbb, egészségnevelési ismeretek megismertetése, ismeretközlés, oktatás egyéb információ útján.
- Az iskola feladata, hogy minden tevékenységével szolgálja kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Adjon ismeretet a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyermek, ifjak egészségi állapotát javítják.
- Az egészségnevelés feladata, hogy neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére.
- Meg kell tanítani a tanulókat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan, helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- Az egészségnevelés feladata, hogy a gyermeket – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásánál megelőzésre nevelni.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.
- Fordítson figyelmet a családi élet, a felelős örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre.

- A kollégiumi környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.
- Építeni kell a tanulók előismereteire, tájékozottságára.
- Figyelembe kell venni a tanulók életkori jellemzőit, adottságait, szükségleteit, igényeit.

7. Az egészségnevelés területei:

- Egészség – betegség,
- Táplálkozás – mozgás,
- Napirend – a szabadidő helyes felhasználása,
- Testápolás – személyi higiéné – és az öltözködés,
- Családi élet jelentősége,
- Kortárskapcsolatok,
- Káros szenvedélyek – helyes döntések,
- Szexualitás,
- Egészséges környezet és védelme,
- Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás,

8. Módszerek, eszközök

- Előadás hagyományos formája az ismeretterjesztésnek. Soha ne legyen hosszú, de legyen érthető, világos, a tanulók életkorának megfelelő.
- Tegyük mozgalmassá a tanulást, az ismeretszerzést. Építsünk a tanulók kíváncsiságára, az ismerkedés és együttműködés sokféleségére.
- Témától függően rendezzünk játékos formában kerekasztal – vitákat – orvos, védőnő, jogász, rendőr, szülő, pedagógus közreműködésével.
- A vita – módszere fejleszti a vitakultúrát, a helyes szép beszédet, a meggyőző érvelés technikáját és az együttélés szabályainak betartását.
- Illemtani ismeretek bővítésére, a viselkedési kultúra javítására is lehetőség nyílik.
- Az elbeszélés - legyen színes, motiváló és élményszerű.

- A megfigyelés,- a fejlesztési követelményekben hangsúlyos szerepet kap. A tanulók tudjanak ismeretekhez jutni a jelenségek, folyamatok megfigyelése, mérése, kísérleti vizsgálata és modellezése, az ismeretterjesztő irodalom és könyvtár használata révén.
- A szerepjátékok - lehetőséget kínálnak a problémás élethelyzetek kipróbálására. Segít a tanulóknak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik tetteik mozgatórugóit.
- Kísérletezés - segíti a tanulókat az ok – okozati összefüggések felismerésében. A felismerés világos és meggyőző, fejleszti a természettudományos gondolkodást.
- Az egészségnevelő plakátok - jelentős információhordozók, a mozgósító hatásuk sem elhanyagolható.
- A faliújság - alkalmas arra, hogy az ügyes gyűjtőmunkákat, a jó feladatmegoldásokat a tanulók hosszabb ideig is tanulmányozhassák, így mód nyílik az adott osztály egészségügyi témáinak, problémáinak konkrét leírására.
- Az egészségnevelési témákkal foglalkozó újságok és folyóiratok segítik az ismeretszerzést, a tanítást.

9. Fejlesztési követelmények

- Támaszkodjunk minden korcsoportban a tanulók meglévő ismereteire.
- Folyamatosan értelmezzük az egészségnevelés fogalmát.
- Az egészségnevelésre vonatkozó fogalomkészletüket bővítsük, tegyük egyre differenciáltabbá.
- Az egészség és a magatartás szempontjából kritikusnak mondható területekkel (táplálkozás, mozgás, biztonság, az alkohol, a kábítószer, a dohányzás a családi és kortárs kapcsolatok, a környezetvédelem, a személyes higiéné és a szexualitás) nem egymástól elszigetelten, összefüggéseikből kiragadva, hanem kölcsönös kapcsolatrendszerükben foglalkozunk.
- Törekedjünk a test és a lélek harmonikus fejlődésére, a szocializáció folyamatainak elősegítésére, az alpműveltség továbbépítésére, a tanulási stratégiák fejlesztésére.

- Fejlődjön magabiztosságuk, a jövővel szembeni pozitív beállítódottságuk.
- Fokozatosan fejlődjön mozgásigényük, s ezzel együtt állóképességük.
- Helyes erkölcsi szemlélet fejlesztése.(társadalmi, nemi – és családi étellel kapcsolatban)
- Fejlődjön szociális érzésük.

10. Ellenőrzés, értékelés

A tanulókat az egészségnevelési programokban végzett munkájuk alapján értékelni kell. Az ellenőrzés rendszeres munkára ösztönzi a tanulókat. Ismereteik és képességeik fejlődnek. Az ellenőrzés önellenőrzésre, kötelességtudásra nevel, és fejleszti a tanulókat önértékelő képességét. Az értékelés történhet: szóban, írásban, iskolarádió és iskolai újságon keresztül, faliújság segítségével, oklevéllel stb. .

11. Egészségügyi prevenció a kollégiumban

A prevenció fő formái:

- Elsődleges prevenció: az egészséget támogató életmód gyakorlása, a környezeti károsító tényezők kiiktatására irányuló tevékenységek. (Akkreditált programok alkalmazása: Egészséges élet, Drog prevenció – DADA program, Életvezetési ismeretek és készségek, táplálkozási programok, stb.)
- Másodlagos prevenció: az egészséges emberek között végzett időszakos szűrővizsgálatok.

12. A kollégiumban végezhető szűrővizsgálatok

A gyermekkori szűrővizsgálatok különböznek a felnőttkoritól. Mivel a gyermekeknél dinamikusan fejlődő szervezetről van szó, náluk nemcsak az egészség állapot, hanem a gyermek testi, mozgási – mentális, pszichés és szociális fejlődését vizsgáljuk és értékeljük.

Az egyedi fejlődési ütem miatt az orvos dönt a vizsgálatok rendjéről.

Minimális követelmények a vizsgálatok rendjéről:

- a testnevelési csoportbeosztások elkészítése előtt,
- táborozás előtt,
- a kollégiumba való lépést megelőzően,
- amikor a pályaalakalmasságot véleményezik.

A szűrővizsgálatok rendje, mely kiterjed a következő területekre:

- a növekedés és a testi fejlődés mérése és minősítése (alultápláltság, túlsúly, növekedés megtorpanása vagy gyors növekedés),
- vérnyomásmérés,
- mozgásszervek vizsgálata (testtartási hibák, gerincferdülés, lúdtalp, mellkas deformitások),
- látás vizsgálat,
- hallás vizsgálat,
- beszédhibák vizsgálata,
- pajzsmirigy vizsgálat,
- nemi fejlettség vizsgálata,
- fogászati szűrővizsgálat,

13. A szakemberek együttműködésének lehetősége és módszerei

A kollégium környezetének alakításában, a közegészségügyi feladatok teljesítésében meghatározott feladatkörrel rendelkeznek:

- az ÁNTSZ munkatársai,
- az iskolai – egészségügyi szolgálat szakemberei (kollégiumi orvos),
- a kollégium pedagógusai,
- a szülők közössége,
- Nevelési tanácsadó,
- gyermekjóléti szolgálat,
- gyermekpszichiátriai rendelések.

Az ÁNTSZ feladata:

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló Törvény a Tisztiorvosi szolgálat feladatkörébe rendeli a gyermekintézmények telepítésével és ellenőrzésével kapcsolatos közegészségügyi tevékenységet.

A kollégium – egészségügyi szolgálat közegészségügyi feladata:

- A kollégium – egészségügyi szolgálat jogszabályban rögzített feladatai közé tartozik a közegészségügyi követelmények működés közbeni teljesítésének figyelemmel kísérése, az észlelt hiányosságok jelzése,

- Az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása,
- Szülői értekezleten tájékoztatást adnak a tanulók körében végzett vizsgálatok eredményeiről,
- Bekapcsolódnak a prevenciós munkába.

A pedagógusok közegészségügyi feladatai:

A közegészségügyi szabályok betartatása elsősorban az intézményben dolgozók feladata. A nevelőknek nemcsak a gyermekek érdekében, de saját érdekükben is törekedniük kell a tárgyi környezet, valamint a napirendből adódó felesleges terhelések megelőzésére, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére.

A szülők közössége:

Az intézmény a gyermek egészséges testi és lelki fejlődésének elősegítését, a gyermeket nevelő családokkal, a szülőkkel, gondozókkal együttműködve tudja csak eredményesen megvalósítani.

Nevelési tanácsadó:

A gyermekek tanulási képességeit vizsgálja. A tanácsadó feladata, hogy a tanulási zavarokban, részképesség zavarokban szenvedő gyermekek komplex vizsgálatát, a speciális igények felmérését elvégezzék. A továbbhaladás érdekében tanácsokkal látja el a szülőket, a nevelőket. Figyelemmel kísérik a tanulók fejlődését.

Gyermekjóléti szolgálat:

A nehéz szociális körülmények között élő gyermekeknek nyújtanak segítséget. Feladatuk a családok segítése a gyermeknevelésben, a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése, a bántalmazott elhanyagolt gyermekekkel kapcsolatos nehézségek megoldása.

Gyermekpszichiátriai rendelés:

A gyermekek és serdülők pszichés zavarait, betegségeit vizsgáló, kezelő egészségügyi intézmények. Feladatuk a gyermekek pszichés problémáinak, fejlődészavarainak és ezek komplex oki hátterének tisztázása, majd ennek megfelelő terápia végzése.

14. Az egészségnevelés szakmai programja

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok:

- A kollégiumi étkeztetés,
- mindennapos testmozgás,
- személyiség fejlődése.

Az egészségnevelési feladatok megoldása:

- az edzőprogramok alatti tevékenységek
- a kötelező edzéseken kívüli programon tevékenységek,
- akkreditált programok alkalmazása,
- egészségnapok, egészséghetek, sportprogramok szervezése,
- balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása,
- a szülők bevonása a programokba.

Időtartam	A tevékenység megnevezése
Szeptember	Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás
Október	Napirend - szabadidő helyes felhasználása
November	Személyi higiéné – fogak ápolása
December	Káros szenvedélyek – helyes döntések Családi élet jelentősége
Január	Táplálkozás – mozgás

Február	Testápolás – személyi higiéné – öltözködés
Március	Kortárskapcsolatok – sexualitás
Április	Egészséges környezet és védelme
Május	Egészség – betegség

A kollégium egészségnevelési programja szakszerű, végrehajtását javaslom.

.....

**A FELCSÚTI LABDARUGÓ UTÁNPÓTLÁS KOLLÉGIUM
KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAMJA**

A Nevelési Program jellemzői:

- Törvényességi kötelezettség: minden intézményben szükséges (iskola, kollégium)
- A helyi program új intézményi kapcsolatokat kezdeményez
- Források feltárását elidézi, megtanít gazdálkodni
- A pedagógusok között új együttműködésre készítet
- A kollégium tanuló közössége - szervezetté válik
- Szervesen illeszkedik a minőségbiztosításhoz
- A fenntartó és az intézmény új érdekszövetséget köthet
- Az Európai iskolákhoz való kapcsolódást segíti.

Az alábbiak egészségnevelés szempontjából nem tekinthetők teljesen kidolgozott programnak; inkább csak jelzésszerűen utalnak arra, hogy a környezeti nevelés és az egészségre nevelés nem választható el egymástól.

1. ALAPOK

TÖRVÉNYI HÁTTER

- Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8. § A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.
- 16. § A Magyar Köztársaság különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, védelmezi az ifjúság érdekeit.
- 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- 70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. Cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére.

A **Természetvédelmi törvény** (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. Év XLI. **Törvény a halászatról és a horgászatról** is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A **géntechnológiai tevékenységről** szóló **XXVII. Törvény** 30. És 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival a iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázata”.

Az **állatok védelméről és kíméletéről** szóló 1998. Évi **XXVIII. Törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a **Nemzeti Biodiverzitás Stratégia**, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett *Környezet és Fejlődés Konferencián* aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi **Hulladékgazdálkodásról** szóló **XLIII. Törvény** 54.§-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati

intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételeivel – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

Egészségügyi jogszabályok

1998-ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az **Európai Egészség 21.** Nyilatkozatot amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az „**Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja**” 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak.

Közoktatási jogszabályok

A **közoktatásról szóló** 1995. évi LXXIX. Többször módosított **törvény** szerint a pedagógiai programok felülvizsgálatánál az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekek érzelmi értelmi, erkölcsi fejlődésével kapcsolatos feladatokra, s a nevelés elsőrendű jelentőségű. A pedagógiai programok átalakításánál a személyiség és közösség fejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

A 41.§ 6. pontja szerint az intézmény „felderíti a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez”.

A környezeti nevelés fogalma

A környezeti nevelést összefogó nemzetközi és hazai szervezetek által (IUCN/1970 és KönKomp/2004) elfogadott meghatározás alapján:

- A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat (értékfelismerés és fogalom meghatározás), melynek során a tanulót felkészítjük a környezet megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.
- A nevelés folyamata segíti az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és attitűd kifejlesztésében.
- A nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálására és a megfelelő környezeti viselkedésmód kialakítására.

A környezeti nevelés célkitűzései

Rendszerszemléletre nevelés:

- A tanórán szerzett ismereteket összekapcsolni az élet valós ügyeivel.
- Önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat.
- A tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszereit.
- A „minden mindennel összefügg” elvének kimutatása.

Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

- A problémákra válaszokat keressenek a tanulók.
- A problémák több alternatíva felállítását igényeljük, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes megfelelő válasz kiválasztására.
- Szükséges elvégezni a javaslat ellenőrzését.

Globális összefüggések megértése

- A környezeti problémák között gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek.

- A globális kérdések alkalmasak leginkább arra, hogy beláttassuk, hogyan függ össze a fejlődés és a környezet.
- Egy-egy globális problémát azonosítsanak a globális probléma gyökereként vagy fordítva, annak eredőjeként.

A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása

- Környezetünk minősége, gazdasága, létminőségünknek alapvető meghatározója.
- Megérteni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.
- A népesség rossz egészségi állapotának hátterében jelentős részt környezeti problémák húzódnak meg.

A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása

- Tudatosítani, hogy saját viselkedésünk, fogyasztásunk milyen nyomot hagy a bolygó felszínén.
- Állapítsuk meg, hogy melyek iskolánk fő gyengeségei a fenntartható fejlődés szempontjából.
- Környezeti nevelés kiterjeszhető a családra is.

A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

- Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együtt működik környezetével.
- Biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

- Az ember történelme során nem csak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniával is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

Fogyasztóvédelmi feladatok

A pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend kialakítására kell törekednünk. Az értékek sorában fontos:

- A kívánság és a szükséglet különbsége.
- Az egyéni és a társadalmi jogok tiszteletben tartása.
- A természeti értékek védelme.

A NAT (243/2004) kiemelt fejlesztési feladatként határozza meg a környezeti nevelést:

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását, annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, melynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyén vagy közös tetteikben.

2. ALAPELVEK, CÉLOK

2.1 .ALAPELVEK, JÖVŐKÉP, HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK

Fő célunk a fenntarthatóság. Ennek biztosítása érdekében az általános céljaink, értékeink a környezeti nevelésben.

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.
- A testi- lelki egészség megőrzése.

Helyi céljaink:

- Természeti-épített-szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
- A lakóhely fenti értékeinek kezelése.
- Hagyományok megismerése és védelme (iskola, család, település, nemzet).
- Azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken.
- Az iskolai környezet és életvitel „zöldítése”.

Hosszú távú pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- Rendszerszemléleti nevelés
- A környezetetika hatékony fejlesztése
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- Tolerancia kialakítása
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- Az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- Ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- Globális összefüggések megértése
- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- A családi életre nevelés fejlesztése
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Kulcsszavak

- szeretet
- tisztelet, megbecsülés
- harmónia
- mértékletesség
- takarékoság
- alázat
- „a kicsi szép”
- esztétika
- empátia, segítőkészség
- tolerancia
- komplementaritás
- együttműködés
- kölcsönhatás
- felelősség
- ökológiai fenntarthatóság
- mérték és mértéktartás
- öröm, vidámság
- globális gondolkodás
- lokális cselekvés
- holisztikus világszemlélet
- szelídség

2.2 KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, örökbefogadott patak, hulladék, iskolai büfé zöldítése, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. sz. kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése.

2.3. HELYZETKÉP

Kollégiumunk az ország középső részén Fejér megyében található. A település az ország közlekedési-földrajzi ütőerén fekszik. A falú lakosainak száma kb.1600 fő.

Környezeti adottságai - Vértes hegység közelsége kitűnő alkalmat nyújt a természetbe való kikapcsolódáshoz.

Kultúrált környezetben tanulóinknak lehetőségük van a:

- a rendszeres sportoláshoz,
- az iskolai tanórákra való felkészüléshez,
- a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Az iskola épületének milyensége, berendezési tárgyai szintén fontos szerepet játszanak a környezettudatos magatartás kialakításában.

2.4. A KÖRNYEZETVÉDELEM JELES NAPJAI

A természet-környezetvédelem jeles napjairól a foglalkozásokba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket.

Február 2.	Vizes élőhelyek
Március 6.	Nemzetközi Energiatakarékosági Nap
Március 22.	Víz Világnapja
Április 22.	Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja

Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Szeptember 16.	Ózon Világnapja
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 15.	Nemzeti Gyaloglónap
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap

Szemponatok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz,
- vonjanak be minél több tanulót,
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen,
- a lakóhelyi vagy közéleti konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez,
- nyújtsanak sok élményt a tanulóknak,
- az érzelmeken át hassanak,
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak,
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, szülők, stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

4. KOMMUNIKÁCIÓ

Kollégiumon belül:

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere, egyéni beszélgetések, és kollégiumi gyűlések.

Kollégiumon kívül:

Tájékoztató füzet, szülői faliújság, szülői értekezletek, szórólapok a tanulóknak, tv, helyi újság, elektronikus levelek, levelek.

5. A tanulók mérése, értékelése

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. A fejlődés folyamatos követése és a kollégiumi célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

6. A környezeti nevelés szakmai programja

Időtartam	A tevékenység megnevezése
Szeptember	Tiszta kollégiumért program meghirdetése. Szeptember 16. Ózon Világnapja Szeptember 23. Takarítási Világnap
Október	Újrahasznosítható anyagok. Október 6. Állatok Világnapja Október 31. Takarékosági Világnap
November	November 17. Füstmentes Világnap
December	Madarak téli etetése

Január	Más emberek szokásainak, más tájak környezeti problémáinak megismerése.
Február	Február 2. Vizes élőhelyek
Március	Március 6. Nemzetközi Energia Takarékosági Világnap
Április	Április 22. - A Föld Napja
Május	Május 10. Madarak és Fák Napja
Június	Június 5. Környezetvédelmi Világnap programja